

slaaet, neppe er velbegrunder, navnlig ikke, naar henses til, at der for de mindre Sager er sket en Forhøjelse af det, som Landstinget foreslog. De mindre Sager føres ofte af Folk, der bogstavelig mangler Penge til disse Gebyrer. De kan ikke faa deres Ret, fordi de ikke en Gang har Raad til at udlægge de Gebyrer, der her er Tale om. Jeg kunde tænke mig, at man gik til i Tyendesager og Læringsager at yde helt gratis Retsbistand. Det vilde sikkert ikke betyde meget for Staten — nu har vi jo faaet Balance i Kassen —, hvorimod det vilde betyde umaadelig meget for de enkelte Personer, som skal udrede disse Gebyrer. Det er for øvrigt en Tanke, som vi har fremsat tidligere, at der i stort Omfang skulde ydes gratis Retsbistand. Der gives her blot Tilskud til Sagførere, for at de kan yde gratis Retsbistand, og om det vil betyde ret meget, tør jeg ikke sige. Samtidig vil det vel medføre, at Studentersamfundets Retsbistand ikke vil fortsætte sin Virksomhed som hidtil. Det er imidlertid alt sammen Enkeltheder, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Fordelingen af Udgifterne ved Strafferetsplejen mellem Stat og Kommune indrømmes det af Regeringen, at Kommunerne lider nogen Uret, og dette Forhold synes jeg, man bør benytte Lejligheden til at ændre. I øvrigt vil jeg ikke udtale mig om alle disse Enkeltheder, som man dog ikke ved Sagens første Behandling er i Stand til — man bør det heller ikke — at behandle paa udtømmende Maade, men vi forbeholder os i saa Henseende i Udvalget, og hvor der ellers kan blive Lejlighed til at drøfte disse Ting, vor Stilling og reserverer os vor Adgang til at fremkomme med Ændringer i videste Omfang. Ogsaa med Hensyn til Lovforslaget om Lønninger til Dommere forbeholder vi os vor Stilling. Vi er rede til at yde vor Medvirkning til disse Loves Gennemførelse, men om det skal være i den ene Skikkelse eller i den anden, tør jeg ikke udtale mig om i Øjeblikket. Saa meget er vist, at Stillingen i Øjeblikket er uholdbar. Vi maa, som jeg har sagt tidligere, enten gaa til at gennemføre Loven eller til dens Ophevelse for snarest muligt at begynde paa Arbejdet for at faa noget andet gennemført. Stillingen er nu saaledes, at vi her kan gøre det første Skridt til at faa Retsplejeloven gennemført, og dette første Skridt er vi rede til at tage, og jeg anbefaler alt-

saa de foreliggende Lovforslag til videre Behandling i et Udvalg.

Alfred Christensen: Regeringspartiets Ordfører (Efferstø) begyndte med at bemærke, at nu burde vi akkviescere ved det foreliggende Lovforslag og føre Retsreformen ud i Livet, saa at den kunde komme i praktisk Brug, efter at den havde været vedtaget i saa mange Aar, til Trods for de Mangler, Reformen havde, idet man skulde søge at faa disse afhjulpne ved Anvendelsen af § 1000, som omhandler et Udvalg, bestaaende af delegerede Dommere fra Højesteret, Landsretterne, Underretterne og fra de 3 Sorter Sagførere, hvilket Udvalg skal fremkomme med Forslag om Udbedring af saadanne Mangler. De Mangler, som Regeringspartiets Ordfører henpegede paa, er, som vi alle ved, for det første, at Grundlovens Bud om Adskillelse af Administration og Domsmyndighed ikke er indført i den vedtagne Retsreform, og dernæst, at Anklageprincippet ikke er gennemført i den kriminelle Retspleje. Det er de to store Hovedmangler.

Jeg maa da pege tilbage paa, hvorledes Forholdet var, da dette Lovarbejde forlod Folketinget efter at være behandlet et Par Samlinger igennem i Udvalg. Det forlod Folketinget og gik op til Landstinget i Form af en fuldstændig moderne Lov med Opfyldelse af alle Grundlovens Løfteparagraffer, med Adskillelse af Administration og Domsmyndighed og med en fuldt gennemført Anklageproces i den kriminelle Retspleje. Endog saa langt var denne Retsplejelov moderniseret, at der saa vidt muligt ikke fandtes Spor af den gamle Retspleje, af de gamle Institutioner. Selv Navnene var blevet forandrede, saa at Befolkningen og Embedsmændene ikke skulde fristes til at falde tilbage til den gamle Slendrian og skulde tro, at det hele vedblev at være det samme paa en anden Maade. Her i Tinget var der overvejende Stemning for denne Lov og dens Principper. Kun fra en enkelt Side ytrede der Frygt og Modstand mod Indførelse af Nævninger. Det var imidlertid noget, der saa at sige ikke laa for, for man var paa Forhaand enig om, at Nævninger skulde der være. Men ellers var der ikke nogen stærk saglig Modstand mod Loven. Den gik saa til Landstinget, og den kom i Fællesudvalg. Der var i Landstinget Modstand paa forskellige Punkter, særlig med Hensyn til Nævningerne, og der kom ikke noget ud af Fæl-